

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj., plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje "Katal, tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserati in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemaj. do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Deželni zbor.

Zanimivo je sedaj čitati naše liberalne in Plojeve liste. Zakkaj? Dan na dan se besno zaletavajo v naše deželne poslance, jih zasramujejo, obrekajo in zmerjajo, da se mora človek res čuditi, odkod toliko jeze in sovrašta.

Liberalci in Plojevi store vse to zarađi tega, ker naši poslanci v Gradcu izredno prično dela. Prej so ti njih sovražniki hoteli ljudstvo nalagati, da poslanci Slovenske kmečke zveze v Gradcu ne bodo niti ust znali odpreti. A sedaj jih glejte! Sejo za sejo vstajajo ter govorijo v prilog svojim volilcem; junaško in brez strahu branijo pravice svojega naroda; stavijo predloge in se pritožujejo v interpelacijah čez krivice, ki se gode našemu ljudstvu. In nobenega razločka ni med njimi. Vsi se vrstijo drug za drugim, nobeden ne izostaja ali zaoštaja, vsak skrbi za svoj volilni okraj.

Med štirimi očmi priznavajo celo najbolj za grizeni liberalci, da je res veselje čitati poročila iz deželnega zbora štajerskega, ker so vedno v njih sledovi marljivega delovanja slovenskih poslancev.

Plojem in Kukovcem vsi napadi ne bodo pravniči hasnili, kajti volilci spoznajo prav dobro, kje je delo in kje samo nasprotno.

* * *

Naši poslanci so v seji dne 1. oktobra stavili te le predloge:

Poslanec Roškar je vložil predlog s katerim zahteva da prispeva c. kr. vlača 50 odstotkov k šolskim stroškom v prilog saniranju deželnih finančnih olajšavo občinam glede šolskih bremen.

Poslanec A. Meško je vložil predlog za regulacijo Drave v ptujsko-ormožkem okraju, posebno v kraju Obriž in Grabe pri Središču.

* * *

V seji dne 5. oktobra so poslanci S. K. Z. govorili in predlagali:

Dr. K. Verstovšek je utemeljeval svoj predlog za uravnavo Pake in opozarjal vlado na premogne jame v velenjski občini, kjer se vdira zemlja in se povzroča posestnikom vedno več škode.

V isti seji je utemeljeval dr. Verstovšek predlog za uravnavo Mislinje naštevajoč neizmerno škodo, katero stori povodenj vsako leto v Slovenjegraškem okraju.

PODLISTEK.

Miha in Jaka pri Vugatu na Grobelnem.

Miha: Ali veš, Jaka, kaj je novega v Št. Vidu?
 Jaka: Na-a.
 Miha: Čudež se je zgodil.
 Jaka: Bež, no, bež! Kakšen pa?
 Miha: Najin sosed je naenkrat začel latinsko govoriti.
 Jaka: Ne bodi no smešen!
 Miha: Jaz nisem, ampak najin sosed, pravim.
 Jaka: Kako pa mu je vendar to prišlo?
 Miha: Veš, ravno je bral "Narodni List", kar ga je nekaj v grlu in po jeziku zaščetalo, kakor da bi se mu bil jezik zasukal, in znal je latinsko govoriti, pa tudi pisati.
 Jaka: Res čudno! — Ali pa je slovenski obenem pozabil, če se mu je jezik drugače zasukal?
 Miha: Še ne popolnoma, a batil se je, da se bo to kmalu zgodilo, ako bo še naprej tako pridno prebiral "Narodni List".
 Jaka: Ampak dobro pa je vendar-le, da zna naš sosed latinski.
 Miha: Ah, kaj še! Cemu mu pa bo?
 Jaka: Veš, odslej bo lahko svoje sinove kar doma učil latinsčine in mu jih ne bo treba pošiljati v drage latinske šole.
 Miha: Imaš prav! Ampak jaz se bojim za nas pive, ki ga ne bomo razumeli, ako bo v svoji gostilni nad nami pa latinsko kričal, koliko smo zapili, in da ne smemo razgrajati.

Jaka: Kaj pa to! Pivci si lahko pomagajo in grejokam drugam, ampak ubogi so občinski odborniki, ki ne bodo razumeli svojega župana in njegovih latinskih predlogov, in ne bodo vedeli, ali bi kimali navzdol ali povprek, pa še od občinskih sej ne smejo kar tako izostajati.

Miha: To vse še ni nič! Kaj šele bo, če bo svoji torni živini samo po latinsko komandiral? Ne bode vedela, ali naj vozi na desno ali na levo. In če ji bode potem v svoji opravičeni jezi pokazal bič, gotovo bode z repom nakvišku zdirjala po cesti, in gorje meni, ki sem navačno na cesti, aka se ne bo mogel dovolj hitro umakniti.

Jaka: Veš, Miha, jaz pa si vse nekaj drugega mislim, zakaj se je naš sosed na svoja pozna leta pobrigal za latinščino. Veš, to je tako. Kadarki bodo liberalci vse dušovnike pohrustali, takrat ne bodo več župniki poročali ženinov in nevest, ampak župani. In ker misli naš sosed, da bo na večno župan, zato se je že zdaj pobrigal za latinščino, da bode mogel takrat reči nad ženinom, kakor nekdaj rokovnjači: "In nomine patre, vzemti jo na kvatre."

Miha: A, tako? Tega pa nisem vedel. Zvezčer, ko bom šel k njemu nad palenko, ga bom že slišal, kako zna latinski.

Jaka: Ali pa že veš, Miha, najnovejšo Šentvidsko pesem?

Miha: Na-a, je še nisem slišal. Povej ali zapoj mi jo no, če jo znaš.

Jaka: Ce daš še za en liter, se lahko zgodi.

Miha: No, naj pa bo! Rad bi jo slišal.

Jaka (poje):

Politični ogled.

— **Kranjski deželni zbor.** Verifikacijski odsek je po poročilu na predlog poročevalca dr. Pegana sklenil, da deželnemu zboru priporoči, naj se razveljavita manda poslanca Josipa Lenarčiča in poslanca Franceta Višnikarja.

— **Volitve** na Goriškem. V nedeljo 10. t. m. se vršijo na Goriškem volitve v kmečki skupini. Slovenska ljudska stranka je postavila sledeče kandidate: Za Tolminsko: dr. Gregorčič, državni in dež. poslanec v Gorici; Anton Kosmač, župan v Cerknem. Za Goriško: Ivan Berbuč, profesor v Gorici, Mihail Marinič, posestnik v Podsenici; Mihail Zega, posestnik v Kanalu. Za Sežansko: dr. Henrik Stepanič, sodni svetnik v Gorici; Franc Zlobec, posestnik v Ponikvali pri Avberu.

— **Ogrska.** V političnih krogih se zatrjuje, da je cesar v soboto k trgovskemu ministru Koštu izjavil, da njegovih predlogov ne more sprejeti. Aerenthal je po avdijenci Koštu razložil, da nameščava cesar, če bi se razbilka prav vsa pogajanja, imenovati brezbarvno ministrstvo, ki bi imelo nalogo držati koalicijo, dokler se ne reši volilna reforma. Delovanje tega kabinka bi seveda ne trajalo dolgo, kajti če bi se njegova pogajanja ne posrečila, bi bil imenovan nov kabinet z izrecno nalogo razpustiti drž. zbor.

— **Bosanska ustava.** Bosanska ustava se proglaši tekmo oktobra. Najbistvenejša izprememba, ki se je tekom dolgih pogajanj in posvetovanj izza prvega početka zgodila, je ta, da ima dušovščina vseh veroizpovedanj pasivno volilno pravico. Kar se tiče razmerja Bosne do monarhije in do nje sestavnih delov, Avstrije in Ogrske, se ne bo nič izpremenilo, ampak ostane vse pri starem. Državnopravno stališče Bosne ostane tako, kakoršno je. Deželni svet, ki se ustanovi, ne bo podoben našim deželnim odborom ker bo imel zgolj posvetovalno nalogo. Kaj posebnega bosanske ustave pač ne bo.

— **Belgijski katoliški shod.** V mestu Mechelen se je minole dni završil krasen katoliški shod, ki je po svojem uspehu in sijaju prekosil vse naše prirediteljev. V 18 skupin razdeljeni so najboljši belgijski možje razpravljalni in se posvetovali o vprašanjih, ki so važna za dušni in gospodarski blagor ljudstva in domovine. Udeležili so se občnega zabora

Kaj dela pa Florjanek naš,
 Ta liberalni zvest pristaš?
 V „Narodni List“
 Zamisljen čist,
 Živini trati potni list.

Županovati luštno je,
 Ker dobrí Šumer vodi vse,
 Florjanek pa
 Le kimat zna.
 To naprednjakom se poda.

A prišel, je volitve dan,
 Za liberalce dan strašan.
 Šest naših je,
 Šest vaših je,
 Županski stolec maje se.

Se našla modra glava je,
 Postave, ta razume vse.
 A' zmotil se
 Tu Šumer je,
 Glavarstvo mu ovrže vse.

Ubogi Florijanek zdaj
 Nemirno čaka, kdaj bo kaj
 Iz Grada dol
 Popravljen stol,
 Ki se potrl mu je napol.

Res smiliš se nam, Florijan,
 Že štiri leta si župan,
 Zaničevan,
 Zasmehovan,
 Želimo ti rešitve dan!

med drugimi kardinal Mercier, predsednik državne zbornice in senata, apostolski nuncij, vsi škofovi Belijske, justični, železniški, minister za umetnost in znanstvo itd. Najbolj znaten je bil govor prof. Kurtha. Cerkev in poduk. Šolski odsek je sprejel resolucijo za popolno enakopravnost državnih in katoliških šol. Na vrsto je prišlo tudi narodnostno vprašanje, ker Vladični zahtevajo svojih šol z vseučiliščem, do kakega sklepa ni prišlo. Zelo zanimive so bile razprave v odsekih za organizacijo ženstva, strokovna društva, časnikartvo, znanost in književnost, kjer so bile sprejeti važne resolucije. Na slavnostnem zborovanju je vzbujal največjo pozornost govor orleanskega škofa, ki je dejal, da razmerje med ljudstvom in višjimi pastirji na Francoskem še nikdar ni bilo tako prisrčno ko sedaj in da goji najboljše nade za cerkev na Francozkom. Govoril je tudi v imenu avstrijskih katoličanov grof Galen in so zlasti njegova izvajanja o Bonifacijevem in Pijevem društvu vzbudila največje zanimanje in odobravanje. Slavnostnega sprevoda se je udeležilo 60.000 oseb od najvišjih stanov do pripadka delavca in kmeta. Dasi je v okraju Mecheln liberalno občinstvo skoraj v večini, se mir nikjer ni kalil — naši liberalci tega seveda ne bodo zapopadli, saj svoje nature niti toliko nimajo v oblasti, da bi ne napadli pripadki romarjev.

Mała polihčna naznanila.

Dne 1. oktobra: V Cetinju so odkrili vojaško zaroto proti črnogorski vladarski rodotvori. Baže je bil del vojske mobiliziran proti vladarski rodotvori. — V Solunu zborujejo že nekaj dni zaupniki mladoturške stranke. **Mladoturci** poučeni krogli se govorita, da nameravajo Mladoturki skleniti, da se razdržijo njihova društva za „skupnost in napredek“. Na ta način hočejo omogočiti, da se bodo lahko združila tudi druga narodnostna društva, ki delajo Mladoturkom veliko skrbi. — Rusko zunanje ministrstvo je iznemirajoča poročila o vojni pripravah Japonske v Mandžuriji. Veliko ruskih trgovcev se pripravlja za likvidacijo svetih podjetij.

Dne 2. oktobra: Španska armada je zasedla goro Gurugu, na kateri je bila utaborjena glavna mohamedanska stranka. — V Solunu se ustanovi nova mohamedanska stranka, ki naj združi vse Mohamedance brez ozira na narodnost, to pa zlasti glede zastopstva v bodočem bosanskem saboru. Pravila za stranko so že izdelana. — V Barceloni na Španskem je zasledila policija neko anarhistično zaroto. Tri anarhisti so zaprli vsled nekli poročil. **Naši** je dobila policija od neke zasebne strani. Našli so pri njih spise, iz katerih se je izvedelo, da se je nameraval po moriti v Madridu več visokih oseb.

Dne 3. oktobra: Ministrski predsednik, naučni minister in nemški minister so se posvetovali v začevi sankcioniranja lex Kolisko-Axmann. Odločitve še ni bilo. Čuje se, da za sankcioniranje ni nič kaj ugodno stališče. — Italiji se marljivo oborožujejo. Ustanovljenih je že pet novih konjeniških polkov. — Sankcije bosenske ustave in volilne pravice bo vsak čas izvršena. — Nemški kancelar, ki pride 15. novembra v Rim, pride tudi v Vatikan ter bo imel pogovor s papeževim državnim tajnikom.

Dne 4. oktobra: Na Bolgarskem je nastalo med mlajšimi častniki nevarno gibanje, naperjeno proti vojnemu ministru, ki je sovražen preosnovam, katere zahtevajo mlajši častniki. Častniki imajo tajne sestanke in zvezne. — Predvčerajšnjim se je vršil na Dunaju ministrski svet, ki se je bavil z delomožnostjo češkega deželnega zborna in z bosenskim ustav-

nim načrtom. Posvetovanja so se udeležili vsi ministri razven poljedelskega ministra. — Ministrski svet je sklenil, sklicati državni zbor v drugi polovici meseca oktobra. Ceški državni poslanci bodo imeli prihodnje dni na Dunaju posvetovanje, da določijo takto za prihodnje zasedanje državnega zborna.

Dne 5. oktobra: Cesar je predvčerajšnjim v posebni eno uru trajajoči avdijenci sprejel ministrskega predsednika Bienertha v začevi sklicanja državnega zborna. V prihodnjih dneh priobči „Wiener Zeitung“ cesarjev patent, ki sklicuje državni zbor na dan 20. t. m. Zasedanje državnega zborna bo otvorenje z dolgim govorom ministrskega predsednika. — Dunajski župan dr. Lueger sklicuje na soboto 9. t. m. posvetovanje vseh načelnikov nemških strank, da nemške stranke zavzamejo enotno stališče napram nesankcioniranju lex Axmann. — Nemški narodni svet bo priredil na dan, ko se sestane parlament, kot protest proti nesankcioniranju lex Kolisko-Axmann demonstracijski obhod po Dunaju. — V Portlandu v Severni Ameriki so prijeli nekoga Arturja Wrighta, v trenotku, ko je hotel planiti z revolverjem na predsednika Združenih držav Tafta, ki se je pripeljal v avtomobilu. Našli so pri njem poln žep nabojev. Nameraval se je na Tafta dobro organiziran anarhistični napad.

Razne novice.

Duhovska vest. Ob priliki posvečevanja župne cerkve na Dolu pri Hrastniku je imenoval prevzvani g. knezoškop dr. Mihael Napotnik pred g. župnika Antonia Veternika duhovnim svetovalcem.

Odlikovanje. Deželni odbornik Robič je dobil v graški razstavi vin posebno državno kolajno, njegov sin Feliks Robič pa priznanje za umno kletarstvo.

Imenovanje. Gardnega vicestražmojstra majora Jerneja Andrejka pl. Ltnograda, pisatelja znane knjige „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“, je imenoval cesar za stražmojstra v prvi arberski telesni gardi.

* **Iz šole.** Imenovan je učitelj Ivan Žolnir, na ljudsko šolo v Spodnjem Dravogradu, za šolskega vodjo na III. deški šoli v Mariboru učitelj Viktor Šetina. Definitivnim učiteljem in učiteljicam so imenovani: Albert Jerin v Podčetrtek, Ferdinand Kokot v Pišecah, Amalija Pušenjak v St. Jerneju pri Koničah, Jožeta Stegensek v Špitaliču, Silva Babič v Stranicah, Frančiška Podlesnik v Dobru. Glede starostne doklade se je v dveh slučajih razsodilo, da se glede zunanjih učiteljev, ki stopijo v štajersko šolsko službo, ravna glede siužbenih let za pripoznanje starostne doklade po štajerskem šolskem zakonu.

* **Mesto učitelja oz. učiteljice** je razpisano na trirazredni ljudski šoli v Spodnji Polskavi, p. Pragersko. Prošnje do 20. t. m. je vložiti na krajni šolski svet.

Dr. Benkovič in dr. Verstovšek sta dobila dopisnici, oddani na Dunaju, na katerih se jima grozi radi rabe slovenskega jezika v deželnem zboru.

* **Dokazovanje „Narodnega Lista“.** Slučajno sem dobil v roke zadnjo številko „Narodnega Lista“. Ko površno pogledam njegove dopise iz celjskega okraja, naletim zapored na besedico „baje“, ki je gotovo najboljši in pri liberalcih navadno edini dokaz za resničnost tega, kar se trdi v dopisu. To me napoti, da sklenem prebrati provokrat v življenju vso številko in zbrati vse take dokaze liberalne resnicoljubnosti. Evo jih: V nekem dopisu se bere: „Tako se je baje izrazil n e k d o.“ Živel dokaz! V drugem se bere: „Škof je baje napravil račun s kaplanom.“ Zopet v drugih je vse dokazano s tem, da se tako „potrugovor“ da „tako govor“

staroin mlado“, da se „tako splošna in celo med otroci govor“i. Zmanjkuje jim v njihovih glavah, sem si mislil pri teh besedah, zato pobirajo otročarje in babje čenče. Višek liberalne resnicoljubnosti pa kaže ta-le skep nekega dopisa: „Izjavljamo pa, da smo samo zabilježili to, kar kaplanovi somišljeniki po trgu govorite, ne da bitrdili, da je to tudi res.“ Ich sage nicht, ich meine nur, da so liberalci — lažnjivci.

* **Enakost** in soc. dem. voditelji. Socialno demokratični drž. posl. Skaret je na stran. zborovanju izjavil, da je v Avstriji 113.000 plačajočih sodrugov. Ako plača vsakdo več kot 40 K na leto socialdemokratičnim voditeljem, dobimo velikansko svoto 4,520.000 K. Pri tolikih strankinih dohodkih je sveda mogoče, da se redi toliko in toliko voditeljev, ki nimajo drugega dela, kot da kriče in se pasejo od delavskih žuljev med tem ko ubogi delavci stradajo. Zato pa povsod opozorjajte delavce pred nesrečno socijalno-demokracijo!

* **Katoliško gibanje** na Češkem. Slovensko katoliško gibanje je na Češkem tako živahno kot nikdar prej. Zborovanje sledi zborovanju, ki z veliko privlačno silo razširjava in utrujejo katoliško češko organizacijo. Dne 5. septembra se je vršilo veliko katoliško zborovanje za južno Češko v Netolicah in 12. septembra veliko ljudsko zborovanje za labsko pokrajinino v Podebradu. Isto dan so se tudi vršila posvetovanja in zborovanja katolikov v vlašimerski, braniborski in kolinski okolici. 19. septembra je bil v Mladih Vožicah veliko manifestacijsko zborovanje. To gibanje, ki se razširja z neizpremenjeno iskrenostjo po vseh čeških pokrajinih, povzroča „naprednim“ ljudem že veliko skrbi. Da se bo pa mogla ustvariti tudi razširjevanju kat. misli močna materialna podpora, se dela pridno in po načrtu za gospodarsko združenje in razvoj kat.-nar. volilcev. Z novim letom je začela poslovati „Gosp. zveza čeških katoliških poljedelcev“, ki danes po desetmesečnem delu izkazuje že pol milijona kron prometa. Nekaj tednov pozneje se je ustanovila „Deželna zveza čeških kmetijskih zaščit“. Ta zveza združuje že 50 rajhajzov in 13 konsumnih društev. Napredek na gospodarskem polju je povzročil, da se je ustanovila v Pragi posojilnica, kateri načeluje šolski svetnik dr. M. Kovar. Začetni razvoj tega zavoda „Češkoslovenska Založna“ obeta krepak svoj procvit. Tako morejo tudi katoliški narodniki na Češkem kot njihovi somišljeniki na Moravskem, in sicer pod veliko težimi pogoji, reči ponosno: „Mi gremo naprej!“ — Tako vidimo, da ima katoliška misel vsepopvsod, posebno pa še med Slovani, tako trdnata, da bodo želje „Svobodomislecev“ vedno brezuspešno butale ob njo!

* Novi boji francoskih katoličanov. Francoska vladu skuša zatreći zasebno Šolstvo ter uvesti izključno državno šolo brez verskega pouka. V teh šolah bodo uvedli šolske učne knjige v popolnoma brezbožnem duhu. Samoučno, da so se katoličani, na čelu kardinali in škofovi, tej vladni nameri z vso odločnostjo uprli. Izdali so pastirski list, v katerem pravijo, da rajši pretrpe vse muke, kakor bi dopustili, da se tako tepta svoboda vzgoje. Katoliškim starišem so pod najstrožjimi kaznimi prepovedali pošiljati otroke v brezversko šolo. Vlada premisljuje, kaj bo naredila. Med ljudstvom je izgubila vse zaupanje in zato bo tem lažje katoliškim Francozom svobodomiselske brezverske nakane preprečiti.

* **Slovenske učne knjige** za srednje šole, in sicer: Mazi „Geometrijski nazorni nauki za I. razred srednjih šol“, Matek „Geometrija za srednje in višje gimnazijalne razrede“, Matek „Aritmetika in algebra za srednje in višje gimnazijalne razrede“, dalje Pečjakov „Verouk za VI. in VII. razred sred-

Miha: **Juhihihih! Ta je pa lajnl!** To pa hočem tudi jaz znašti. Veš, kadar bova imela več časa, me jo boš naučil, da jo bova potem skupaj peša gor proti Št. Vidu. Zdaj pa izpijva, meni se mudi. Nič kaj ne zameri!

Jaka: Nimam kaj. Na svidenje!
Si tako iščeš (Si tacuisses)
Si tako najdeš.

Slava Bišancev.

1.

Tebe pohvaliti hočem naš Biš.
Dost' imaš snažno pozidanih hiš,
Travnike, njive in paša zelene,
Lepše vasi na Slovenskem nobene.

2.

Naši Bišanci so pridni ljudje,
Delavni roki in pa bistre glave,
Vedno veseli prepevajo radi,
Vince popivajo stari in mladi.

3.

Dajejo svoje sinove učit,
Da bi jim služili v čast ino prid;
Druge pa kliče si cesar v vojake,
Kadar je vojska, pogumne junake.

Naše gospode spoštuje ves svet,
Vsakega stavijo drugim v vzgled,
In pozvedujejo: odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša!

4.

Prvi v modrosti je vse prekosil,
Milega srca dobrote delil,
Cirkvi in šoli, — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša!

5.

Glejte tam drugi cesarjev zaklad
Množi in nosi ovratnik že zlat
V beli Ljubljani; — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša.

6.

Glejte tam tretji je moder sodnik,
Divjim razbojnikom strahi je velik
Ino tatovom, — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša.

7.

Glejte tam šteti — potreben povsod,
Dohtar je učen — jezičen gospod,
Brani pravico, — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša.

9.

Glejte tam petega — v šoli sedi,
Večnili resnic in čednosti uči
Nemce in Lahie — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša!

10.

Glejte tam šesti — duhoven gospod
Dober pastir — zveličanja pot
Kaže kristjanom — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša.

11.

Glejte tam sedmi — ki v samostan Šel,
On si izvolil najboljši je del,
Moli in dela, — odkod pa je priša?
Z našega Biša je nekda pritiša.

12.

Naše gospode spoštuje ves svet,
Vsakega stavijo drugim v vzgled
In pozvedujejo: odkod je pa priša?
Z našega Biša — je nekda pritiša.

Jakob Gomilšak,
Bišanec.

njih šol" in Poljanec "Mineralogija" je ministrstvo dovolilo rabiti pri podku.

* **Lastna sodba.** Na zborovanju radikalnega dajaštva v Ljubljani, je dijak Zorman v poročilu o um. vzgoji dijaka dejal, kakor poroča radikalni "Narodni dnevnik", dobesedno sledče: „Kletve in surovi izraziti so pri nas tako navadni, da se zanje ne zmenimo več. Naš dijak je v čuvstvenem življenju podivjan. Starejšim kličem, naj se spreobrenejo v zadnji ur.“ — Tako sodijo radikalni študentje sami o sebi.

Dr. Benkovič otvoril odvetniško pisarno v Celju začetkom decembra. Pisarno v Brežicah je prodal dr. Stikerju, bivšemu koncipientu v Celju. Dr. Kukovec otvoril svojo pisarno v kolodvorski ulici v Celju.

Rektorji živinozdravniških visokih šol. — Cesar je dovolil, da bodo smeli počenši s šolskim letom 1909—10 profesorji na visokih živinozdravniških šolah na Dunaju in v Lvovu voliti rektorja za določne leti in bosta rektorja za časa svoje službe imela naslov: „magnificence“.

Nemški in slovenski demonstranti. V Ašu na Češkem so bili upričorili Nemci velike demonstracije proti nekemu nepriljubljenemu davčnemu uradniku. Uprizorili so bili pravi bombardma proti hiši, v kateri je stanoval omenjeni uradnik. Sočniški cenjeni škoda je znašala 360 kron. Naslednji dan so našli na dvorišču okoli 800 kamnenov. Demonstranti so bili obsojeni od 24 ur do 14 dni. Te kazni je treba primerjati s kaznimi, ki so doletele ljubljanske demonstrante. Vendar še ni končana storija! Vsi ti demonstranti so bili na Bienerthov predlog — pomilovšeni! Takrat ko se gre za Slovence „strengere Bestrafung“, ko se gre za Nemce milost!

Vseslovenska Ljudska Stranka. Dne 17. oktobra ob 12. uri dopoldne se bo vršil v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union shod zaupnikov iz vseh slovenskih pokrajin. Ustanovila se bo ob tej priliki Vseslovenska Ljudska Stranka. Na tem shodu bodo zastopani zaupniki S. L. S. na Kranjskem, naše Slovenske kmečke zvezze, goriške S. L. S., zaupniki slovenskih krščanskih Korošcev, Tržačanov in Istranov. Zaupnike S. K. Z. že sedaj opazujamo na ta velepomemben shod in upamo, da se ga bodo udeležili v kar najobilnejšem številu.

* **Cebelin plik** — zdravilo. „Der steirische Bierenwather“, glasilo nemško-štajerskega čebelarskega društva, prinaša neki članek dr. Terča v Mariboru, kateri opisuje, kako uspešno je rabil čebele pri hudem in drugačem neozdravljivem protinu.

Darovi C. gospod kaplan A. Zamuda na Vranskem je nabral na odhodnici vranskih rekrutov 10 kron za oškodovane po toči, na odhodnici gospoda abiturienta Lukmanna pa 15 K za S. K. S. Z. Srčna hvala!

Naše vžigalice!

Skrbite, da pridejo v vsako hišo naše vžigalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinja! — Dolžnost vsakega našega somišlenika, da zažiga tobak in smodke le z vžigalicami »Za obmejne Slovence!«

Mariborski okraj.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Nemško šolo namejavajo št. lenartske „posilineme“ z blagoslavljanjem slovesno otvoriti! Čudno! Ker jim vsa reklama, vse Baldeko in Pepetovo stokanje in beračenje ni zamoglo zadostno število nesrečnih otrok v nemško žrelo privabiti, so se poprijeli zadnjega sredstva, namreč cerkev. Navadno jim vse, kar je le blizu cerkve, smrdi, ter zabavljajo čez sveto cerkev, da se kar kad, a sedaj pa hočejo poštemen kmetom nasipati peska v oči, češ, glejte, saj smo mi tudi verni, saj mi damo nemško šolo še celo blagosloviti in tudi krščanski nauk se bo poučeval! Smešno, seveda se bode krščanski nauk poučeval, ker to šolski zakon zahaja. Kar se pa tiče vernosti št. lenartskih „fünfarjev“ (po novi veljavni „cajnjarjev“), pa dragi kmetje le sledče pomislite: Ali ste že videli kedaj te gospode, ki love sedaj vaše otroke ter se vam dobrisko, pri sv. maši? Ne! Le ob največjih prazničnih pride par fünfarjev v cerkev in še takrat le k zadnjemu blagoslovu, kakor nekatere gospe, ki nosijo svojo novo obleko le v cerkev kazat. Ob neki takri priliki videl sem št. lenartskega Pepeta v cerkvi! Gotovo je pridno molil? A kaj še! Še niti pri povzdigovanju ni pokleknil, ampak je kar široko sedel na stolu, četudi je sicer jako hiter, kadar je treba pobirati slovenske groše! Čudno, čudno! O št. lenartskih protestantih ali luteranah, ki imajo pri nemški šoli glavno besedo, bi bilo pač škoda še kaj pisati.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Kdo je pravzaprav plačal nemško šolo? Ti ubogi kmet sam! Zakaj pa? Saj imamo, mi že eno šolo, za katero moramo še tudi vedno plačevati! Ali nam ta ne zadostuje več? Da, naša šola je popolnoma dobra, v kateri se naši otroci za življenje yse potrebno naučijo! Toda Nemci že žijo, da naj bi postal kmet vedno zabit. To pa se zamore storiti le v taki šoli, v kateri otrok ne razume učitelja! Rad tega pa zidajo Nemci nemško šolo za slovensko kmečko deco, ker vedo, da se slovenski otroci ne bodo prav ničesar naučili v nemški šoli, ker

ne bodo razumeli učitelja, ki jim bo že od prve ure govoril samo v tujem jeziku! Potem pa naj Nemci sami plačajo svojo nemško šolo! Toda to je nemogoče! Saj je vendar po vsem svetu znano, da nekateri šentlenartski Nemci nimajo mnogo denarja in ga morajo iskati drugod. Le pomislite nekoliko na falirano nemško foršuskaso! Pri enem bo v kratkem zapel boben, saj mu mora Südmarka vsako leto štirikrat na pomoč priskočiti; a drugi in druge so pa tudi bili že radi raznih goljufij zaprti! Toda pest! Zakaj bi pa potem ravno mi kmetje morali še to nepotrebno šolo plačevati? Odgovor: Postava pravi, da lahko zahteva vsakdo ustavnitev javne šole, aka zamore dokazati, da bo hodilo v njegovo šolo skozi pet let vsako leto vsaj 40 otrok. Mi imamo že sedaj eno javno šolo! Ako bodo naši kmetje res tako neumni, da bodo v novo nemško šolo pošiljati še svoje otroke, in sicer vsi skupaj vsakoletno po 40 otrok, tako bodo čez pet let tudi za to morali plačevati. No, to je pa lepo. Nazadnje naj si še zmislijo! Talijani novo šolo, potem pa še cigan, in mi jim bodo morali seveda plačevati!

m **Gočova.** Slišali smo, da se tistim grešnim zemljaniom, ki so „Evina jabolka“ jedli, hoče neki Tomášek približati. Pa na nekem „strmogorskem“ kraju še dolgo ne bode „trava rastla“. Kdo ve, če ne bode joka na ja in bridkega žalovanja? Torej na veselo svidjenje!

m **Sv. Jakob** v Slov. goricah. Zadnjo nedeljo je priredilo tukajšnje izobraževalno društvo veselico, katere se je mnogo ljudi udeležilo. Videli smo med drugimi č. g. kaplana, g. župana, mnogo mož in žen, fantov ter deklet, ki so z zanimanjem sledili posameznim točkam. Govoril je tajnik Z. S. M. iz Maribora. Zelo dobro je bila igrana igra „Sv. Cita“, kakor so bile tudi pevske točke izborne. Po igri je še marsikateri poskušal in tudi zadel svojo srečo pri srečolovu, ki je vzbujal mnogo smeha. Take hvalevredne prireditve bi naj društvo večkrat priredilo.

Maribor. V nedeljo dne 10. t. m. je v Narodnem domu predstava „Gospod svetnik.“

m **Sv. Anton** v Slov. gor. Kakor se že zadnjič poročalo, predi Kat. bralno pri Sv. Antonu v Slov. gor. veselico z gledališko predstavo, petjem v tamburinem dne 17. oktobra v prostorih gd. Alt. Vstopina: sedeži 40 vin., stojica 20 v. Natančnejši vspored se objavi prihodnjie. Vabi torej ujedno vse mlade in stare Odbor.

Ptujski okraj.

p **Ptujski odpadniki!** Kako so listi pred kratkim poročali, je na Ptuju odpadlo zopet 7 Nemcev k protestantizmu. Značilno za ptujske razmere je, da je n. pr. vinotržec in veleposestnik Fürst ml. s celo družino odpadel radi tega, ker kat. cerkveno predstojniščo po cerkevih postavah ni moglo ustreči njegovi želji, da bi se v mestni cerkvi zvonilo pri pogrebu njegovega sorodnika, pred kratkim umrlega Voldemarja Hintze!

p **Ptuji** Mestni vrh. Naš obč. predstojnik g. Andrej Zorec je dal s svojimi marljivimi odborniki naše občinske in vozne ceste tako spremno zgraditi, da smo vsi zadovoljni. Pri zgradbi cest sodeluje g. A. Zorec. Vrlo naprej! Slava občini!

p **Ptuji** Mestni vrh. Rojaki g. Anton Ploj, posestnik v zgornjem Mestnem vrhu, otvoril 10. oktobra t. l. svojo novoustanovljeno gostilno z različnimi jedili in plijačo. Obeta nam izvrstna jedila in točenje pristne vinske kapljice kakoršna raste na slovenskem Stajerju.

p **Sv. Urban** pri Ptuju. V četrtek dne 16. sept. t. l. odišla sta viničarska fanta Franc in Janez Satler iz Vinterovec, iz gostilne pod vejo g. Franca Horvat v Placarju svoto denarja okoli 150 kron. Na zvit način dospela sta do hišnih ključev, naredila preiskavo, odprla omaro ter z omenjeno svoto odšla na Nemško.

p **Sv. Marko** niže Ptuja. Gledališka predstava brahvalnega društva se je tako dobro obnesla. Glavno zaslugo imata zopet vrli in za vse dobro vneti dekleti Marija Kostanjevec in Neža Petek, pod katerih vodstvom so se druge igralke kako dobro izurile, tako, da so nam pripravile lepo zabavo in mnogo smeha. Javna hvala naj bo izrečena vsem igralkam za njih trud, kakor tudi vsem, ki so se za prireditve brigali.

p **Sv. Marjeta.** Kaj dela alkohol? Že zopet se je zgodila strašna nesreča. Dne 29. septembra zvečer okoli 11. ure dopolnoči pri Sv. Marjeti niže Ptuja v vasi Gajovci, so neizobraženi fantalini, pijani od šnopsa prihrušili v našo faro in je en fant iz vasi Borovec ustrelil v glavo mladeniča F. Preloga, starega 18 let. Mladenič ni šel iz navade med družbo, ampak samo iz radovednosti. Ker pa ni slišal klica „odstopite“, je počilo iz samokresa in omenjeni se zgrudi nezavesten na tla. V pol ure je bil že mrtev.

p **V. Slovenjiasi** je zmagala pri občinskih volitvah S. K. Z. Strašilovci so padli. Županom je izvoljen Andrej Šlamberger. Živelji vrli volilci!

p **Oče umoril** lastnega otroka. V Slovenji vasi pri Ptuju se je zadnji petek zvečer zgodil grozen zločin: Posestnik Klemen pride zvečer pijan domov, kjer so ravno zelje rezali. Ko mu očita žena njegovu pisanstvo, zgrabi divji možkamp, da bi po njej udaril; a 18letna hčerkha Ana, hoteč odvrniti smrtni udar, zgrabi za morilno orodje; to očeta tako razjezi, da pogradi oster nož, s katerim so ravno rezali zelje, in ga z vso močjo zamahne po hčerkhi; zadel je glavno žilo na vratu; nesrečna deklica beži proč, a se kmalu zgrudi, in v četrtri uri je bila mrtva. To je

bil v nedeljo na Hajdinu neizrečeno žalosten pogreb. Nečloveškega očeta je že prijela roka pravice. Tako deluje ptujski šnops na Ptujskem polju! Nemški listi bodo seveda zopet silno vpili nad tem slučajem, a nobeden ne bo prinesel vesti, da je tega kakor tudi brez številnih drugih grozodejstev okoli Ptuja krit ptujsko-breško-nemški šnops! Kdo se bo že enkrat usmilil nešrečnega zapeljanega ljudstva?

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. V ponedeljek, dne 4. oktobra popoldne je zgorela viničarska grofa Herbersteina v Juršincih. Rodbina viničarja Ribiča je bila, odšla vsa z doma, le dva celo majhna otroka sta ostala doma; večji, star kakša štiri leta, je začuril v listnjaku in kmalu je bilo vse v ognju; hiša je zgorela, ž njo pa tudi manjši otrok, ki še ni mogel hoditi.

p **Trgatev.** Vsled obilnega dežja v zadnjem času je začelo grozje precej pokati; na mnogih krajih že raditev v tem tečnu podbirajo; a glavna trgatev se bo začela šele drugi teden. Pridite vinski kupci po pristno dobro kapljico v lepe Haloze!

p **Sv. Bolfenk** v Slov. gor. Med ljuštrom se je raznesla vest, da zahteva naš načuditelj v imenu kr. šol. sveta od tukajšnje učiteljice, da mora takoj prošnjo vložiti na kr. šol. svet za sobo, ali pa v treh dneh načelniku ključe izročiti. To je pa že modrost, ki je lastna samo našemu načuditelju! Povpraševali smo o tem pri vseh članih kr. šol. sveta, pa nobeden ne ve ničesar o tem, še manj pa, da bi ga kdo v to pooblastil. Naj ga vendar pouči kraj. šol. svet, da on nima nikake pravice v imenu istega budalosti uganjati, najmanj pa, če ga v to nihče ne pooblasti.

p **Bukovec** pri Ptiju. Dopis „Slovenskega Gospodarja“ iz Nove vesi pri Ptiju od „paprike“ vzbudil je v naši vasi veliko zanimanje, in v obči se je govorilo, „škoda, da se ni to zgodilo v gostilni „pri H“, kjer se shaja vsako nedeljo lahkomselna mladina iz raznih vasi in se pleše pozno v noč, razgraja se, da se po cevi vasi moti mir in to vse brez vsakega dovoljenja od občine. Gospod občinski predstojnik, ali nič o tem ne veste? Ali hočete, da pride naša lepa vas res in slab glas? Od kod jemlje mladina, ki cele nedelje in noči tiči v gostilni, piše in razgraja, denar za to? Kaj pa pomeni govorica in preiskovanje glede pogostih tatvin v naši vasi in okolici? Res, kaj mi v naši lepi vasi sedaj doživimo! Gospod župan in vplivni možje, na delo, resnobno delo, in če bo tudi treba komu ponuditi „paprike“, branimo čast svoje rojstne vasi.

„Bukovčan.“

p **C. kr. skrb** za varstvo človeškega življenja. Iz Rogatca se nam piše: Da se briga c. kr. okrajno glavarstvo v Ptiju za „drago“ življenje naših ščetinovcev, smo se letos zadosti prepričali, da pa tako izvrstno skrb za varnost človeškega življenja, nismo videli. Neki Bosman, vsakdanji gost naših krčmarjev, žugal je mnogočrat svoj žen, da jo bode vstrelili. Divjal je večkrat z nabito puško za njo. Ker pa žene ni mogel dobiti, obstrelil je pred tremi leti svoja otroka, ki sta že bila na peči pri poštku. Za to je dobil tudi sodniško nagrado . . In tak človek je sedaj dobil orožni list!

p **Oho! sva že vklup.** Kdo pa ste vi, vpraša mož postave? No, kaj me ne poznate? Bosman — največji posestnik florjanske fare. Od kod pa pri tako lepi mesečini? Iz Rogatca. Malo sem ginjen, pa to nič ne škodi; kaj ne gospod? Ali vidite, kaj nosim? No kaj pa? Puško. Seidaj se nimajo florjanski zajci nič več smejeti. He, he he! Pa „bofenpos“ tudi imam — če ravno so ljudje treh far pravili, da ga Bosman nikdar več ne dobi. Človek mora imeti prave prijatelje, pa gre vse. — No, no! da imate puško, vidim; da ste dobili orožni list, verjamem; pa prosim brez zamere, pokažite mi ga. — In zdaj . . Bosman išče, išče; Bosman nič, nič ne najde — Bosman — gre brez puške domu.

p **Rogatec.** V četrtek dne 7. oktobra ob 2. popoldne se je sešel v tukajšnji šoli pomožni odbor za rogaški okraj. Ker zboruje deželni zbor, so deželni poslanci opravili svojo odstotnost.

p **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Tukajšnja Marijina družba priredi v nedeljo, 10. in 17. t. m. po večernicah v šolskih prostorih igri „Naj dena hči“ in „Čašiče kave“. Na to opazujamo tudi drage sosedne.

Ljutomerski okraj.

1 **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Petindvajsetletnico zakona sta obhajala na prav lep način znana narodnjaka Matjaž in Marija Jurkovič v Stanetincih dne 19. septembra t. l. Postavila sta pri svoji hiši lep križ, katerega je ob navzočnosti domačih č. g. duhovnikov blagoslovil brat, veleč. g. dekan Martin Jurkovič. Potem se je razvila lepa domača zabava, kjer smo se narodnjaki, sosedje in prijatelji slavljenca pri rujni kapljici in polno obloženih mizah spomnili tudi obmejnih Slovencev ter zložili za Šentiljski dom 10 K 33 vin. Jubilantoma želimo dočakati še zlate poroke, Šentiljskemu domu pa mnogo darovalcev!

Slovenjgraški okraj.

Otvoritev Društvenega doma v Šmartnem pri Velenju. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Šmartnem pri Velenji vabi k otvoritvi Društvenega doma, ki se vrši dne 10. oktobra ob 1/2 popoldne. Vspored bo zelo mnogovrsten: 1. blagoslovitev; 2. petje; 3. govor; 4. gledališki igri: „Krčmar pri

zvitem rogru", burka enodejanka, in "Jagode", igro-kaz v enem dejanju; 5. godba in raznovrstna zabava. Opozarjam že posebej na 2. točko: petje. Pel bode nameč oddelek slavnega pevskega društva "Ljubljana" iz Ljubljane, ki nas bode to pot prvi počastil na Stajerskem.

To je gotovo izvanredno za naše primeroma skromne razmere, da bomo imeli v svoji sredi pevce tako odličnega in umetno izvežbanega pevskega zborja, ki slovi po vsem Slovenskem, ter bo pri nas pel ne samo popoldne pri otvoritvi Društvenega doma, ampak že tudi predpoldne pri drugem opravilu. Ali vas to ne mika, da pride ta dan v obilnem številu v našo lepo gornjo Saleško dolino? Da, pride v obilnem številu, mili slovenski rojaki, in nasačali se boste ob umetnem in milem slovenskem petju!

Pridite in počastite nas, dragi slovenski bratje od blizu in daleč, da se med seboj spoznamo in se ob vaši bratovski ljubezni nasrskamo novih moči za vstrajni, neustrašeni boj proti verskim in narodnim nasprotnikom. Zakaj boj bijemo tudi tukaj v tem delu slovenske zemlje in nasprotnikov nam ne manjka. Schulyverein s svojo šolo nam skuša ugrabiti našo deco, Südmarka mu pripravlja pot že pri nežnih otrocih s svojim šolskim vrtcem, podpira nemškonalne obrtnike, kupuje tudi tukaj slovensko posest in zida Deutsches Haus. Ljudstvo je sicer že zavedno, toda ne po vsem in ne v tolikor, kolikor bi bilo želeti, da se s popolnim uspehom in vstrajno ustavljamo tujemu navalu.

Treba pa je zlasti možko mladino probuditi, čim najbolj izobraziti versko, politično, gospodarsko, treba je naše tukajšnje ljudstvo navdušiti k ljubezni do rodnih bratov in do slovenske zemlje, treba mu je pokazati novih virov do gospodarske samostnosti in blagostanja, voditi ga kvarčku k svetim vzorom, navajati ga k varčnosti, tranziciji!

In da to čim lažje dosežemo, v ta namen nam bo služil novi Društveni dom kot šola, središče in zbirališče. To upamo in zato se veselimo novega doma, četudi je skromen in mu še manjka mnogo do njegove dovršitve. Pa vendar nas je v naših razmerah tudi ta skromna stavba stala mnogo žrtev in brez pomeči blagih dobrotnikov, domačih in tujh, katerih se bomo ta dan spominjali, bila bi sploh nemogoča. Mnogo še bo treba žrtvovati, ker stroški še niso pokriti. Pri tem pa se zanašamo na požrtvovanost domačinov in daljnih rojakov tudi v bodočem.

Društveni dom stoji, in sicer na krasnem prostoru v Smartnem, čisto blizu cerkve, 10 minut od Velenja, krog in krog obdan z vrtom, da so ga veseli vsi dobromisleči.

Pridite torej dne 10. oktobra v Smartno pri Velenju, da se skupaj veselimo! Zlasti vabimo razna društva, da nas počaste korporativno, odseke Orla in sploh vse naše somišljene vseh stanov.

s Poslano. Šmartin p. Sl. gr. V "Narodnem Listu" štev. 42. dne 23. p. m. me znani dopisun na izvanredno nesramen način z lažiblatno krtačo smradi in mi preti celo z grdim zažuganim maščevanjem. Dobro te poznam, kdo da si. Saj si ti edini v srenji zmožen take pisave, ker si navdihnen od novodobnega očaka Izraela, s katerim sta se oba pogdana pritepla v te kraje, da sejata nemir in hujškata poštene župljane proti svečeništvu in vernemu ljudstvu. Tvoj dopis je od prve do zadnje vrste izmišljena laž. To ti dokazem z vso Vivodovo rodbino kakor tudi z vsemi prisotnimi pogrebci, razun enega nazadnjaka, vašega pristaša, ki je vedno pijan in se mu je vse to, kar je v dopisu, le sanjalo. Niti z eno besedico nisem omenil v pogrebnu govoru ne Narodne stranke, ne Kmečke zveze, ne peklenščeka, ampak slavil sem pokojnega kot mirnega, varčnega ter krščanskega moža in tihega očeta — in tudi omenil, da jabolko ne pada daleč od drevesa, torej naj otroci živijo po očetovem vzgledu. Nadalje mi očitaš neko hujškanje in tožarenje faranov za neopravljene maše. Kdo ti je pa še to bedarijo na tvoj "nezacahnant" nos obesil? Ker me pa ravno siliš, ti hočem stvar pojasniti. Leta 1900 je izročila pokojna Lena Karner svojemu rejencu J. lepo posestvo pod pogojem, da isti po njeni oporoki plača sledče: cerkvi na Homcu 500 K., cerkvi v Smartnem 500 K., in razun tega cerkveni blagajni 80 K., — in sicer v osmih letnih obrokih po 25 K. vln. po odbitih odstotkih. Upnik se je v dolžnem pismu tudi zavezal, te svote v obrokih plačevati pa je plačal do leta 1904 samo 102 K. in pozneje nič več. Maše za teh 102 K. so bile oznanjene in tudi opravljene. Na sodnijsko vprašanje, če je ves dolg že poravnан, sem podpisani moral seveda to vprašanje zanikati. Ker pa se dolžnik po preteklu devetih let (t.j. leta 1909) na dvakratni opomin ni hotel sporazumeti, je prišla stvar pred sodnijo. Pri obravnavi sem podpisani naravnost izjavil sodniku, da se vsemu dolgu odpovem, ako sodnija v to privoli. Slavna c. kr. sodnija pa je dolžniku naložila, da mora dolg v predpisanim obroku poravnati. Vprašam te dopisnik, kaj sem storil s tem nekorektnega? Obdolžil si me po krivem!

Janez Lenart, načelnik.

Konjiški okraj.

k Sv. Jernej pri Ločah. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da se je občinski tajnik v Ločah, učitelj Ferk izrazil, da je občina Loče "deutsch oder deutsch gesinnt", to je nemška ali nemškega mišljenja,

ja, in da mora torej zdravnik, ki hoče priti v Loče, tudi biti "deutsch" ali vsaj "deutsch gesinnt". Ločkim nemškutarem — našteješ, jih lahko na prstih ene roke — je torej v prvi vrsti na tem, da pride med nje zdravnik, ki bi naj podpiral njihovo nemškutarijo, ne pa zdravil ljudstvo, ki je skoraj brez izjeme slovensko, ne le samo v Ločah, ampak v vseh onih občinah in župnjah, za katere pride zdravnik v poštev. — Ako pravi učitelj Ferk, da so Loče bolj "deutsch gesinnt", bi mi še pristavili, da so Loče bolj "deutsch gesindelt", karor "gesinnt". Zahtevati namreč za slovensko ljudstvo nemškega, slovenskega jezika nezmožnega zdravnika, je naravnost krivično in nečuveno. Kaj takega zahtevati je zmožen v resnici le pravi posilinemec, ne pa pravi in pošten Nemec, kakoršnih pa v Ločah ni. — Ker zdravnik v Ločah ne more samo od tamšnjih nemškutarjev živeti, ampak od celega slovenskega okrožja, zato naj premisliš tisti, ki imajo pri nastavljenju bodočega zdravnika kaj govoriti, da ne gre prezirati željo slovenskega ljudstva, ki hoče zdravnika, ki ga bode razumeli, pa tudi z njim cutil. Zato pa odločno svarimo, prezirati slovenskega ali vsaj slovenskega zdravnika, ako se oglaši za to mesto.

c Sv. Jurij ob juž. železnici. Postopanje našega postajenacelnika že pač presega vse meje. Vsačko stranko, ki mu ne vstreže z nemškim voznim listom, zavrne kramkomalo, češ, ker je pisano v slovenskem jeziku, se ne more vsprijeti. Svojim uradnikom Čehom je prepovedal vsako slovensko uradovanje. Opozarjam g. postajenacelnika, da služuje na slovenski zemlji in da so uradniki le tukaj radi nas, ne pa mi radi njih.

Slovenjgradeč. Naš gospod c. kr. okrajni sodnik razpošilja vabila k pristopu k društvu za podporo zanemarjenih otrok, pa seveda samonemška. S to brezobjektivnostjo daje nam lep zgled, da gredo pri zavednih slovenskih strankah njegova vabila brez obzira v koš.

c Sv. Jurij pod Tabrom. Vsak čas se zaganja liberalci v našega vrlega g. organista in ga po liberalni barabski maniri obkladajo z raznimi priimki. Ne morejo pozabiti, kako jim je ob zadnjih volitvah zmešal račune ter župana s policijo vred učil volilne postave. Upamo, da se tem ljubeznivim bratcem g. organist zovez zahvali ob prihodnjih volitvah. Liberalno golazen treba povsod pobiti, da bo mir pred njo!

c Križ pri Gornjemgradu. Kmetje iz gornjegradskega okraja vprašamo g. Fr. Kocbeka, kaj je vzrok, da ne podučuje od tistega časa, ko je njegov ljubeznivji sinček napadel kleparja v Mariboru. Mi kmetje pa Vam svetujemo tako-le: tisto plačo od tistega časa, ko ne podučujete, darujte za dobre namene. Mi plačujemo učitelje zato, da podučujejo!

c Križ pri Gornjemgradu. Liberalna lista: "Narodni List" in "Narodni Dnevnik" prav imenitno delujeza slovensko ljudstvo. Da bi nikdo ne dvomil nad narodnim delom teh listov, sta si oba postavila na čelo besedico "narodni". In kako se kaže to delo? Kje je tisti narod, kje tisto ljudstvo, ki hočeta zanj delovati? Par "naprednih" učiteljev, par izgubljenih in narodno našemljenih študentkov, to je vse tisto ljudstvo, ki ga zastopata navedena lista! Kje je slovenski narod, kje je slovensko ljudstvo, so pokazale volitve. In to zavedno, krščansko ljudstvo, njegovo versko življenje in prepričanje smešita dannadan navedena lista. Gornjegradske liberalci pošiljajo navedenima listoma take nesramne laži čez g. kaplana Berka, da se vsakemu poštenemu človeku, ki pozna naše razmere, že kar študi. Če ne bo miru, bomo, čeprav neradi, ker se nam studijo osebni napadi, zaseči tudi mi razkrinkati posamezne osebe. Gradivat več ko dovolj, Ali hočete, da povemo, kako so nastali razni napadi? Ali hočete, da poročamo o kurundičih, ki so okuževali sveži zrak v Lučki župniji. Ali o obnašanju dijakov in nešteto drugih oseb? Gotovo vam ne bo ljubo, če izvej javnost za te stvari. Ako nas boste pa še naprej izzivali, pa si pripišite posledice samim sebi. — Zavedni Gornjegradske, ki čitate na predne liste, ali se res strinjate s tako pisavo? Ali more še kdo dvomiti, kje je resnica? Kdor ima še iskrig blagega čuta v srcu, mora vzklikniti: fej taki pisariji!

c Gornjigrad. Vi podli liberalci, ali naj tudi mi pišemo, kaj govorijo ljudje po trgu o liberalcu Drukarju in njegovem sinu, o Kocbeku, o Šijancu, o Korbanu, o Konečniku, o Prodnikovem študentu in o učiteljici Pospeh, o Karlnu Mikuš in še o drugih liberalcih. Kaj? Tako dolgo boste izzivali, da se vam bo pošteno odgovorilo; saj kaj drugega tudi ne zaslužite.

c Zeleznica Polzela-Kamnik. Stvarno so poročali naši listi o shodu, ki je bil dne 12. septembra na Gomilskem v zadavi železnice Polzela-Kamnik. Ne tako liberalci. Jezi jih, da so imeli na shodu tako malo pristašev, in še ti so se dodobra osmešili. Zato pa izlivajo sedaj svojo jezo po "Narodnem Listu". Dajmo jim nekoliko odgovora. Da je vladna predloga te železnice sad slovenske obstrukcije, tega g. Apat ne veruje dr. Benkoviču. Pa naj vpraša poslanca Robleka, v katerega je tako zaljubljen, da je na shodu boječe vprašal, zakaj se ga ni povabilo. Prav mu je odgovoril dr. Benkovič, naj pusti pri tej stvari strankarstvo. Rančigaj pa ga je vprašal, kdo je li njega povabil. Zborovanje je javno in vsakdo ima pristop. Saj tudi L. Apat in navzoči poslanec Knobloch nista dobila posebnega povabila. Sicer bi pa Roblek na shodu sabo naletel, kajti Savinjčani so njega in njegovili zoglasnih pristašev že do grla siti. Poslanec Terglav tudi ne ugaja liberalcem, dasi je prav povedal, da je pri takin stvarach treba edinstvo. Resolucije niso bile sprejete na predlog L. Apata, kakor piše "Narodni List" (njegova resolucija se je tikala samo Robleku in polovico proge Polzela-Motnik), ampak na predlog dr. Benkoviča jih je g. sklicatelj sam prebral. Res je stopil g. Apat enkrat z nekim papirjem naoder, a dr. Benkovič ga je med splošnim smehom poučil, naj se ne vtika v stvari, katerih ne razume. G. Apat se je tudi hotel zadovoljiti samo s pol proge, a se mu je zopet dokazalo, da moramo zahtevati celo, a taki repi nam nič ne pomagajo. Sicer smo pa zopet imeli priložnost, opazovati liberalno značajnost. Med zborovanjem so hoteli nekateri zlasti dr. Benkoviča motiti. Spravili so se za kozolec in tam po naprednjaški navadi tutali. L. Apat je hotel dr. Benkoviča kramkomalo odreči pravico govoriti o našem okraju, dasi je naš deželal poslanec in se bo odločevala usoda železnice tudi v Gradeu. Po shodu pa je bil ravno Apat prvi pri poslancev in mu stiskal roko. Dobro bi bilo, da bi dr. Benkovič takim ljudem povedal, kako imo zaslužijo.

c St. Vid-Grobelno. Verjamem ti, dopisnik „Narodnega Lista“, F. G. kmet, da se ne moreš ozirati na moje besede v zadnjem dopisu, ker te kot resnica preveč v oči bodejo. Odklanjaš tudi od mene obljubljeno vsoto 1000 K. Ali ne veš, da je to slabo znamenje za tebe, in da si s tem pokazal, da si jih nikakor ne upaš zaslužiti z zahtevanim dokazom? Vendar ostanem jaz pri svoji besedi, in onih 1000 kron je še vedno pripravljenih za tebe in za vsakogar drugega, ki mi dokaže, kar sem v zadnjem dopisu zahvalil. Lahko potem ti teh 1000 K, ko jih dobiš, daš za cerkev, in vsi farani ti bomo hvaležni. S tem si prihraniš svoj lasten tisočak, ki ga meniš misliš dati za cerkev, ker nam drugim k temu svetuješ. Ako pa nisi hotel tudi mene obdolžiti nekih pisem na župniški urad, zakaj pa potem govorиш o tem v onem dopisu v „Narodnem Listu“, ki si ga meni privoščil? Za druge pa jaz nisem odgovoren. Čudno se mi tudi zdi, da si se po svojem zadnjem dopisu že naučil novega jezika, latinščine, kakor sem slišal praviti. Boši takoj dober in mi kmalu naznani, kaj se to pravi po slovensko, kar si tam zapisal po latinsko! Ker pa vendar kako malo verujem v twojo latinščino, spoznam, da ti nisi „dopisnik“, ampak samo „dopisnik“ tega, in kakor vse kaže, tudi prejšnjih dopisov. Svetujem ti pa, ako imaš veselje, še dalje otroke vezati in jih pošiljati v „Narodni List“, naprosi v prihodnjem, ako se ti sam ne bo ponudil, vsaj kakega Slovencev, in ne latinca, da ti bo pomagal. Saj veš, da tudi „Narodnemu Listu“ slovenski otrobi bolj čiščo, kakor latinski.

Val. Metličer.

c Zibika. V nedeljo 10. oktobra bo po rani službi božji v stari Šoli predaval pot. učitelj Pirslinger o jesenskih delih v vinogradih in v sadovnjakih. Zibičami, pridite v velikem številu poslušat!

c Sv. Ema. Tukaj predava pot. učitelj Pirslinger po večernici ob 3. uri v kapelji o istem predmetu kot v Zibiki. Želeti je obilne udeležbe. V nedeljo 3. oktobra je predaval pri Sv. Petru na Medv. selu in na Sladki gori prav poljužno. Shode priepla kmetijska podružnica Mestinje — Sv. Peter.

c Ponikva. ob juž. žel. Veselica tukajšnjega Kmbalnega društva, ki se je vršila predzadnjo nedeljo, dne 26. septembra v gostilni g. Žličarja, se je nad vse pričakovanje dobro obnesla. Zbral se je lepo število ljudstva iz domače, pa tudi iz sosednjih žunij, posebno Šentjurčani so bili častno zaščitniki. Preč. g. župnik Alojzij Kreft nam je kot slavnostni govornik v izbranih besedah orisal pomen in namen veselice; posebno ganljive in v srce segajoče pa so bile besede proti koncu, katere je izpregorovil v slovo mladim, k vojakom odhajajočim fantom. Neprisiljeno veselje pa je zavladalo med ljudstvom, ko se je pričel srečolov; krasni dobitki prinesli so nam mnogo zadovoljnosti in nedolžnega smeha, posebno pa še licitacija je bila kaj zanimiva, ker so nam Šentjurčani pri vsaki stvari odločno konkurirali, kar nam je pomoglo do precejšnjega čistega dobička. Med posameznimi točkami pa so nas Šentjurški tamburaši kraljčasili z izvanredno prijetno godbo, z udarjanjem na ubrane tamburice. Za njihov trud in požrtvovalno gostoljubnost bodi jim izrečena najprisrčnejša zahvala. — Pa tudi naši slavčki — ponkovski pevci, so nas med odmori pod vodstvom č. g. kaplana Ašiča razveseljevali s krasnim petjem. Med ljudstvom, ko se je razhajalo, se je slišal le en glas: „da bi le že skoro bilo kaj sličnega na Ponkvi! — Kako že navadno tuintam, tako pa so se tudi ponkovski liberalci hoteli po končani veselici „odlikovati“. — Značilno je, da si privrženci Narodne stranke drznejo miroljubno družbo pri prosti zabavi s „Heil und Sieg“-kluci izzivati! Iz usmiljenja še za enkrat imena teh „značajnih“ narodnjakov zamolčimo, v drugič se to ne bo več zgodilo.

Brežiški okraj.

Železnica Rogatec — Brežice — Novomesto.

Spošna želja krajev ob Soli je, da dobijo kmalu železnico, ki bo te in tudi sosedne kraje odprla promet in svetu. Osnoval se je sicer že neki odbor, da bi to vprašanje opravil do uresničenja, toda storil še dosedaj ni nič. Za to so vzeli sedaj drugi ljudje zadevo v roke. Zadnjo soboto dne 2. oktobra je bilo v Brežicah v to svrhu zborovanje. Predsedoval je g. Levak iz Brežic. O stvari je poročal državni in deželnki poslanec dr. Benkovič. Glede proge kjer bi naj železnica tekla, se ni nič določilo, to se je prepustilo poznejšemu času. Sedaj je potrebno, da se oskrbe vse priprave. Priprave so drage in pridejo na 1 km okoli 700 K. Priprave obstoje v tem, da se naredi splošni načrt, podrobni načrt, proračun za rentabiliteto in nazadnje splošni proračun. V širji odbor za priprave z ozirom na železnico Rogatec — Brežice — Novomesto so se izvolili kot častna predsednika Fr. pl. Šuklje, deželnki glavar na Kranjskem, in dr. Fr. Jankovič, dež. glavarja namestnik, kot odborniki poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, dr. Kukovec, Pišek; nadalje dr. Jos. Barle in M. Tomičič iz Kozjega, Fr. Korošec in Fr. Ogrizek iz Sv. Križa na Slatini, Fr. Lovrec in J. Počivavšek v Podčetrtek, Jakob Bovha iz Verač, Jos. Pečnik in Martin Frece iz Bizeljskega, Avg. Preskar iz Podsrede, Marfin Jug iz St. Petra pod Sv. gorami, J. Mesiček in Fr. Lipej iz Brežic; nadalje mnogi ugledni možje iz sosednje Kranjske. V odbor se še lahko vzamejo možje, ki kažejo posebno zanimanje

za železnico. Iz tega širjega odbora se je sestavil ožji odbor, v kojega spadajo dr. Barle, dr. Benkovič, Ogorevc, dr. Hočevar in Lipej. Za koncesijo se bodo potegovali dr. Barle, dr. Benkovič, Ogorevc in dr. Hočevar. V nedeljo dne 10. oktobra bodo železnična zborovanja v Kozjem, Brežicah in Rogaški Slatini.

b Brežice. V nedeljo dne 10. oktobra popoldne ob 3. uri je shod v Brežicah v Narodnem domu. Dnevni red: Železnica Rogatec — Brežice — Novomesto. Poročata: dr. Benkovič, Pridite!

b Iz brežke okolice. K zadnjem dopisu, ki trdi, da se je v gostilni Krule zunaj mesta zaničljivo govorilo o mladeničkem shodu, se nam od verodostojne strani poroča, da poročilo temelji na očividni potomi, vsaj v tem oziru, da bi bil gospodar sam pri tem pomagal. Nasprotno nam občespoštovana gospa gostilničarka s svojim soprogom vred zastruplja, da se z njuno vedenjstvo in privoljenjem tudi v prihodnje v njuni hiši nikdar ne bode govorilo zoper to, kar je sveto našemu krščanskemu slovenskemu narodu.

b Vinsko trgatev z bogatim vzporedom briredi društvo za tujski promet v Rajhenburgu v nedeljo dne 17. t. m. Ker so vse dosedanje prireditve tega društva nad vse pričakovanje izvrstno uspele, je pričakovati obilne udeležbe. Slavna sosedna društva se prosijo, da se ozirajo na to pri svojih prireditvah.

b Kozje. V nedeljo dne 10. oktobra 1909. se vrši veliko ljudsko zborovanje v Kozjem v gost. g. Pirha. Dnevni red: Železnica Rogatec — Brežice — Novomesto. Poročata: dr. Jankovič in dr. Barle. Zadetek ob 3. popoldne.

Vestnik mladinske organizacije.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Naša „Mladienička zveza“ je priredila v nedeljo dne 26. septembra zavbni večer, ki je bil prav obilno obiskan. Spored je bil sleden: Predsednik M. Franc Horvat, pozdravi navzoče. Kaplan Kropivšek opisuje dosedanje delovanje Zvezne in razvija program za prihodnjost: da se društveno življenje boljše razvije, se bo osnovano izobraževalno društvo, ki bo vsem slojem pristopno. Na ta način pridemo tudi do gmotnih sredstev, da si napravimo knjižnico in otvorimo čitalnico. — Mladienič Lovrenc Horvat deklamira „Naš narodni dom“ (S. Gregorčič) prav dobro; vidi se mu, da ima dar za to. — Za tem se je uprizoril Šaljivi prizor „Zdravnik in bolnik“, in konečno je bil srečolov v prid poškodovanim po toči. Bilo je 60 dobitkov, čistega dobička pa 31 kron; ta svota se je skupno z onim, kar se je prejšnjo nedeljo nabralo v cerkvi, odpislala škofovstvu. Vsem, ki so z darovi in udeležbo pripomogli k dobremu uspehu kličemo prisrčen: „Bog plati“, njim in drugim pa tudi: Na svidenje v izobraževalnem društvu.

Videm ob Savi. Dekliški Marijin shod v Doljeni vasi v župniji Videm se vrši v nedeljo dne 10. oktobra. Ob 11. uri dohod mladlenk v procesijah, nato pridiga in sv. maša. Po sv. opravilu zborovanje pod kozolcem gospoda Pavla Arnske v Doljeni vasi. Po zborovanju slovenske večernice in pridiga in potem odhod v procesijah. Ta dekliški shod bo prvi na Posavju.

Rennerjev zrakoplov.

Od 26. septembra do 3. oktobra se je vršil v Gradcu običajni jesenski sejm, na katerem so bile opaziti razne zanimivosti. Med drugimi zanimivostmi pa je najbolj zanimala mnogobrojno občinstvo velika novost, to je vođljiv zrakoplov, katerega je prav za ta sejem naredil Aleksander Renner s svojima sinovoma Anatolom in Aleksandrom. Motor na zrakoplovu je izdelala Puchova tovarna. Zrakoplov je v sredini ločen v tri predelke, izmed katerih je vsak posebej napoljen s plinom. Poskusne vožnje so se izborno obnesle in so se vršile skoraj vsak dan. Prihitelo je neštevilno tujev, posebno iz Dunaja, da vidijo to posebnost, prvi avstrijski vođljivi zrakoplov. Pri vsaki vožnji se je zbral na dirkališču čez 20.000 ljudi, da so vojaki in policija komaj vzdrževali red. Vožnje so se vršile tako mirno in so pokazale, da se da ta zrakoplov zelo lahko vodi. Umetno, da je „Estarie“, (tako ime ima zrakoplov) vzbudil v vseh krogih mnogo navdušenja in je v času, ko je plaval nad strehami graškega zidovja, kar mrgele ljudi na streham, dimnikih in zvonikih. Deželnki predsednik Clary je častital izumitelju. S tem je tedaj otvorjena doba vođljivih zrakoplovov!

Najnovejše novice.

Deželni zbor. V včerajšnji seji dne 6. oktobra so govorili: Dr. Jankovič je v slovenskem in nemškem jeziku utemeljil dne 6. oktobra sleden predlog: Visokemu deželnemu odboru se naroča s sporazumljivem s c. kr. vlado po možnosti naglo na to delovati, da se doba vračanja brezobrestnih deloma od države deloma od dežele dovoljenih posojil podaljša za obe kategorij za načrtnih 5 let in sicer vsem posestnikom, ki so vsled vinske krize v bedi in da se ta posojila popolnom načrtno odpišejo pri vseh malih posestnikih, ki živijo le od dohodkov svojih vi-

nogradov. Predlagal je, da se izvoli vinogradniški odsek. Sprejeto.

Poslanec Terglav je utemeljil predlog za podporo potoči poškodovanim posestnikom v celjskem okraju. Uteteljival je svoj predlog v slovenskem jeziku, kar samoumevno nemškim nacionalcem ni bilo povoljno in tudi glasovali niso za predlog, vendar pa je bila večina glasov za predlog, kar se je predlog odkazal finančnemu odseku.

Poslanec Roškar je vložil dva predloga, in sicer prvega za podporo po toči in suši poškodovanim v pol. okraju Ljutomer na podlagi dopisa občine Godemarci. Z drugim predlogom zahteva, da deželni odbor kar najprej vse potrebno storiti, da se zvezna cesta med mariborsko in emureško cesto skozi občino Velka Ploderšnica in Malna kar najprej izdelava. Poročal je tudi o občinskih potrebah občine Bolehnečice v Ljutomerskem okraju, predlagal, da se zahtevi ustrezne, kar se je sklenilo v zbornici.

Dr. Korošec je zahteval, da se otvoriti promet na rogaški železnici do Sv. Roka, ker je proga izdelana in leži sedaj neuporabljena.

Pri slovenski interpelaciji dr. Verstovšeka zaredi onesnaženja Pake po usnjarskih odpadkih so Nemci zopet divjali ter naredili sejo neslepčeno.

Na Goriškem sta zmagala pri ožjih volitvah v deželnem zboru v splošni skupini kandidata Slovenske ljudske stranke Fon in Manfredo z 2000 glasovi večine. — V Furlaniji so pri ožjih volitvah zmagali laški kršč. socialisti.

Rogaška Slatina. V nedeljo dne 10. oktobra 1909 se vrši v Čitalnici pri Sv. Križu tiki Slatine zborovanje po večernicah. Dnevni red: Železnica Rogatec — Brežice in Rogatec — Krapina. Poročevalec: dr. Korošec.

Za Z. S. M. je daroval rekrut Cvahte pri odhodu k vojakom 2 K. Hvala lepa!

Listnica uredništva.

Ziče: Smo dobili prepozno za to številko. — Veržej, Štetarjeva, Nova Šifta, Koprivnica, Podsreda, Sv. Ljubart nad Laškom, Nazarje, Celje: V tej številki žal ni bilo prostora. Pridi prihodnji.

V pomožni sklad

za poškodovance po toči v ormoškem, ptujskem in sosednjih okrajih so darovali sleden p. n. gg.:

Zadnji izkaz	K 6193.59
Zamurda Alojzij, kaplan na Vranskem, nabral na odbodnici vojaških novincev	10—
Cilenšek Alojz, župnik v Poljčanah, svoj in župljanov dar	93—
Topolnik Ivan, kaplan v Šoštanju	10—
Radoslav Počak, trg. vajenec pri tvrdki Omahen v Višnji gori, zbirko	8.20
Karba Josip, kmet na Zg. Krapju, skupiček za preostalo nabranzo žito	6.11
Irgl Fr., župnik na Vranskem, dar župljanov	50—
skupaj	K 6370.90

Iskreno se zopet zahvaljuje in še priporoča

Jožef Ozmc,

župnik in deželnki poslanec

Št. Lovrencu na Drav. polju.

Javno priznanje.

Povodom smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda Josipa Miloša, ravnatelja reške ljudske banke, ki je prinston pri izvrsovanju svojega poklica zadet od razbojniške roke, izplačala mi je „Croatia“, zavarovalna družba v Zagrebu, zavarovalno glavnico 5000 K v korist moje nedoljetne hčerke tako naglo v moje popolno zadovoljstvo, da se smatram dolžno zahvaliti se jej tem potom ter jo pripomogti vsakomur kot soliden in kulanten zavarovalni zavod.

Na Reki, dne 2. septembra 1909.

Jelka vd. Miloš.

Našim rodbinam priporočamo

Kolinsko cikorijo.

290

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlik. lika in častni diplom k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalente. Povzroča voljo do jedi, utrujuje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravalllo, C. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupl se v lekarnah v steklenicah po pol l á K 2.60 in po 446 l á K 4.80.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR

Burgplatz 2.

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni civilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, stoli, postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pletersk, Maribor
Koreška cesta št. 10.

Narodna gostilna

= Pri pošti =

Maribor, Tegethoffova cesta 48

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glikanske izdelke

v Račju

odeluje s parnimi stroji in najboljše, večkrat premiate gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strelino opoko, opoko na zid, za oboke, dlinnike, rekontra-opoko, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

Na drobno! Na debelo! Nova slaščičarna v Mariboru.

Slavnemu občinstvu vladujo naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Gornji Gospodski ulici št. 38, moderno urejeno slaščičarno. Imel budem vsak dan sveže in okusno pecivo ter vse v to stroko spadajoče stvari. — Priporočam cenjenim odjemalcem, posebno gg. trgovcem tudi svoje kandidate. — Za mnogobrojni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

Edina narodna steklarska trgovina

FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kameinie, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robce, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvane in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA V MARIBORU,

Tegethoff-ova cesta št. 21.

Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Velika

jesenska prodaja letos po čudovito nizkih cenah se je že začela v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20—franko. Posebno po ceni je: garnitura za 2 poselji in mizo skupaj samo K 9·40.

Slovenske gospodinje!! „Zvezdna“ cikorija

Varstvena znamka

iz Prve jugoslovenske tovarne za kavine surogate v Ljubljani je res slovenski izdelek.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar

v Mariboru

Tegethoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnegledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2% na K 2000.000. — Kupuje in predaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Delniška glavnica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenju.

V slov. bistrškem okraju
se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih redi v trgovino :::::
Alojz Pinter-ja

pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

On Vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo nizki ceni. V zalogi ima tudi novo že prepricano najmočnejše redilno sredstvo za svinje „Lucullus“. — Bartelovo klasno apno, Tomaževa žlindra, vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Kupuje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

IVAN RAVNIKAR, trgovina z špec. blagom, barvami in dež. pridelki. Celje, Graška cesta.

Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opazjam živinorejee na „Lucullus“, ker s tem najprej izrede svoje prašiče, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po najnižji ceni. — Z odličnim spoštovanjem

Ivan Ravnikar.

„CROATIA“

odina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečilitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Pedrušnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsekoga pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo skrbi: Gornjigrad, Šempeter, Šmarje, Šoštanj in Vranci in rezervna zaklada, katera načata vrednost nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K., za vodovodne naprave 10.000 K., za napravo potov 1500 K., različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K., za podpore različnim požarnim brambam in v knetijsko gospodarske namene nad 2.000 K., skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužujte se pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri južnoštajersko hranilnico.

Za brezplačno določljive denarje so položnice c. kr. poštobranilničnega računa št. 18.815 vsakemu na razpolago.

Samo pri
Druškoviču,
Slovenjgradec.

Ostanki in letno blago, vse 10% ceneje kakor poprej.

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in barvanje raznih oblik, kožuhovin, rokavic itd. Lišpa od oblik ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste.

Hranilnica v Mariboru pri J. Vesjak, krojač, Šolska cesta 4.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Kilne pase,

z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obvezne, suspenzorije, podlage za noge, bergle, pokončne države, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, po združniškem predpisu i. t. d. izdeluje po jako nizki ceni, staroznana tvrdka FRANC Podgoršek, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7. Zaloga vsakovrstnih v to stroko spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin, ter rokavice v veliki izbiri.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig.

družba z omejeno zaveso v Borovljah (Koroško).

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptiju,

priporoča svojo bogato zalogo špecerjskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedlcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.

Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Dijaki dobitjo zelo po nizki ceni vse

šolske in pisarniške potrebščine

v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Spodnjestajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestajojo: nadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za salaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolbove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrtni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izjemni prazniki. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Vinogradniki, pozor!

Imava cepljeno trsje, prav lepo, močno, na Rup. portalis. Sorte so: Beli burgunder, pošip, rasing, veliki silvaner, beli ranfol, rulander in traminer; cena je 100 komadov 12 K; muškatna cena po dogovoru. Imava nadalje vkorjenjene divjake 100 kom. po K 2·40, 15.000 podlage za cepiti debelost 5 mm naprej po 18 K en tisoč, dolge bodo 45 cm rezane in nepoškodovane po toči. Tudi izabelo imava, cena je 10 K 100 kom. Postregla bodeva vsakemu nabolje, traja bude več tisoč. Pri naročitvi treba poslati 10% are.

805

Martin Kupčič in Martin Šoštarič,
posestnika in trsničarja (že več let)
pošta: Juršinci pri Ptaju, (Štajersko).

Tiskarna sv. Cirila

► MARIBORU

priporoča za trgovce:
cenike, okrožnice, letake,
lepake, račune, pisma, ku-
verte z naslovom, dopis-
nice i. t. d.

Štefan Kaufmann
trgovec z železom
v Radgoni,
priporoča svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobnih krizev po
jako nizki ceni.

Slavno občinstvo v Mariboru in okolici!

Dovoljujem si prijazno naznaniti, da sem od-
prl v Tegethofovi ulici štv. 26.

Trgovino klobukov in obutala
ter prijazno presim cenjene gg. odjemalce, da me
blagovolijo podpirati z mnogobrojnim obiskom.

Skrbel bom z največjo vnemo, da bom po-
stregel z dobrim in lepim blagom, kakor mi bo naj-
bolje mogoče, ter točno in solidno pozornostjo.

Nadalje opozarjam slavno občinstvo, da bo-
dem sprejemal v delo snaženje klobukov, ter upam,
da me cenjeni odjemalci posetijo z mnogim obis-
kom v moji novi trgovini, na kar se bilježim

z vsem spoštovanjem

Matija Käfer.

820

Zima
je tukaj, toraj glasno kličem, pridite
vsi nakupit za zimo mnogovrstnega
manufakturnega blaga, trpežno in
po ceni, kakor malokje, se dobi
samo pri

Valentinu Gorenšek,
trgovec na FRANKOLOVEM, p.:
VOJNIK.

Izjava.

Podpisava tvrdka Jax in sin v Ljubljani iz-
javlja, da g. **Marko Rubinstein**, zasebnik v
Mariboru, Tržaška cesta štv. 73, ni niti sam, niti
v imenu gdč. Julije Miklauc, stanočče istotam,
kakorkoli upravičen posredovati za nas naročila in
da vsako od njega baje za nas posredovano, ozir.
skleneno kupčijo, kakor vsako jamstvo iz tega
odločno odklanjam.

P. n. občinstvo naj bi se na to oziralo in ne
sklenilo nobene kupčije z g. Rubinstein, tudi
ne pod imenom Miklauc.

Velespoštovanjem

815

Janez Jax & sin, Ljubljana.

Šolske knjige!

vse vrste zvezkov, različni papir,
svinčnikov, kamenčkov, radirk, peres
in pušic, kakor drugo različno šolsko
orodje, priporoča trgovina s papirjem
: galanterijskim in drobnim blagom :

J. N. PETERŠIČ
v PTUJU.

Na debelo!

799

Na drobno!

Slovenec Konrad Skaza,
delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden,
Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska
zaloge sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in
franko. Postrežba solidna in hitra.

Molitvene knjige

Družbeni pravilnik

F. Prull mestna lekarna
pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.
Kapljice za svinje
za rdečne bolezni.

Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo
pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena
mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za
domače živali ima in vsak dan po poštнем povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

Blagorodni gospod B. Prull, lekar, Maribor, Glavni trg štv. 15.
Vam pišem zopet po zdravilu, zoper svinje rdečo bolezen, zdaj
mi pošljite 4 steklenice tistih kapljic tote kar ste mi poslali sem že
odal, prosim torej pošljite mi hitro. Vas lepo pozdravim M. W. Go-
ritzenberg. Pošlite 5 steklenic!

Kapljice za svinje za rdečico, izvrstno pomagajo. — Dokl Eliza-
beth, Maribor.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
Fran Cesar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta
Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna,
434 na zahtevo cenik poštne prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!